

פניני הפרשה

עגלה משלשת ועז משלשת ואיל משלש ותר וגזל

ביאור מדוע ציוה עליו הקב"ה לשחוט יונה בברית בין הבתרים / ביאור הדימיון בין כנסת ישראל ליונה/תכלית ייסורין קבלתם באהבה

וברש"י כתב (שם ט"ו, י) וישראל נמשלו לבני יונה שנאמר (שיר השירים ב') "יונתי בחגוי הסלע", ויש לפרש בדרך רמז, מה הטעם ציווה עליו הקב"ה, כאן בברית בין הבתרים, להקריב יונה דווקא, עפ"י מה דהבאנו כבר בשם מדרש הנעלם (פרשת נח), "אמר נח אין בכל העופות, דיסבול מיתה בלא סרבנות כיונה", ולפיכך נמשלו ישראל כיונה. אמר נח כך יאות לנא, למסבל מיתה בלא סרבנותא, ולפיכך וישלח את היונה", ע"כ. דהיינו שליונה יש טבע שפושטת צוארה לשחיטה באהבה.

ממילא גם כשהקב"ה מראה לאברהם אבינו את הגליות והייסורין שעתידין לבוא על בניו, אומר לו: "דע לך", שייסורין יש להם מעלה, רק כשמקבלים אותם באהבה, כמו אותה יונה שפושטת צווארה לשחיטה, ואז כשמקבלים את הייסורין באהבה ומצדיקים את דין שמים, "אלוקים" יבקש את הנרדף, 'אלוקים' דייקא, דהיינו מידת הדין, נפרע אני מהרודפים אותם במידת הדין, ומזמין להם את גאולתם.

**וְלֹא יִקְרָא עוֹד אֶת שְׁמֵךְ אֲבָרָם
וְהָיָה שְׁמֵךְ אֲבָרָהֶם כִּי אֲבִי הַמּוֹן
גוֹיִם נִתְתִּיךְ**

ביאור שם התואר 'אב המון גוים' / יסודות הקדושה שהנחיל אברהם אבינו לדורות הבאים/ביאור מדוע בישראל הבא על גויה נוקטים דווקא לשון "ארמית".

יש להבין איזו הבטחה היא, ואיזה שכר הוא, התואר "אב המון גוים", שאותו הקב"ה מעניק לאברהם אבינו מיד לאחר המילה.

אלא הביאור הוא שהמילה "המון" מתפרשת כדבר המוני ועצום וללא כל סדר, לעומת זאת המילה "אב" היא משמעות של סדר לכל אלו שתחתיה, וכפי הידוע מטבע לשון הבריות, על אדם המתפקד כהוגן במשרתו, "הוא ממש האבא של המקום", ממילא מתפרש, שעכשיו ע"י מעשה הברית מילה, מניח כאן הקב"ה יסודות של קדושה, לכל צאצאי אברהם אבינו ע"ה בדורות הבאים, לדעת שאכן בהשקפה ראשונה נראה שהם חלק מ"המון", מיליארדי צאצאים, ללא סדר קשר ושייכות, ויכול אדם לחשוב שאין לו יסוד וירושת אבות, אבל האמת היא שייסודות הקדושה הונחו כאן במעשה המילה, ע"י 'אב ההמון', ה"ה אברהם אבינו, לדורי דורות.

וזה מה שמצינו בכל מקום, שאדם מיישראל עובר עבירה עם גויה, מובא לשון "ארמית", כגון במעשה דזמרי בן סלוא, (סנהדרין פ"ב ע"ב) "כל הבעל ארמית קנאין פוגעין בו", ועוד מקומות רבים, ונוקטים לשון זו בדווקא ולא "גויה" או "נכרית", כיוון דאברהם אבינו נקרא אברהם ה"עברי", דהוא מעבר אחד של העולם, וכל העולם כולו מעבר אחר, ו"ארמית", היא לשון ההיפך מן "עברי", דהיינו כל הבעל ארמית, מתנתק בכך מאותו אב העברי, דהיינו אברהם אבינו, שייסד והניח את היסודות של הקדושה לכל הדורות הבאים.

לֹא יִרְשֶׁךָ זֶה כִּי אִם אֲשֶׁר

יֵצֵא מִמְעִיךָ הוּא יִרְשֶׁךָ

ביאור מדוע נקטו דוקא 'מעיך' / יסוד ההבטחה על בן שיהיה בעל מסי"נ יש לפרש מדוע נקט הכתוב דווקא "ממעיך" הו"ל מחלצ'ך, וכדו', אלא י"ל על פי דברי המדרש, על הרן אחי אברהם, (בר"ר ל"ח י"ג) "כיון שירד אברהם לכבשן האש וניצול, אמרין ליה: דמאן את, אמר להון: מן

שפה לנאמנים

פניני משא ומתן עם רבינו

וְהוּא כֹהֵן לְאֵל עֲלִיּוֹן

**מעשה של בקשת ברכה מכהן אי מחייבו
בברכת כהנים**

מעשה שאירע בהיכל הישיבה בימי בין הזמנים, (כידוע בימי בין הזמנים משתדל רבינו לישב במקומות מרוחקים ממרכז העיר, ומדישיבה, בכדי שלא יופרע מלימודו, מחמת כל אותם הנופשים הבאים לעיר, ואומרים בלבם לאחר שסיימו את כל האטרקציות שבעיר, ישנה "אטרקציה" נוספת, הלא היא חצירו של רבינו, וממש 'בל תשחית', הוא לשהות בעיר ולא לבקש את ברכתו של רבינו).

ועל כן נתחכם מאן דהו, והגיע לרבינו, עוד קודם התפילה לבקש ברכתו, והיה זה קודם שעמד רבינו על הדוכן לברך את העם באהבה, ומשו"ה נסתפק רבינו, אי מחמת זה מתחייב בברכת כהנים מדאורייתא, דהלא כהן כשקראוהו לברך חייב בברכת כהנים מן התורה

המשך בעמוד הבא

הוא קרוי מסע, וכן "וילך למסעיו", (בראשית) וכן "אלה מסעיו", לפי שממקום החניה חזרו ונסעו, ע"כ. ויש לפרש בדרך רמז, שגם פסוק זה מרמז על תכלית יצי"מ, והיא להכנס לארה"ק ולהקים שם את ביהמ"ק ולבנות את המזבח ולעלות עליו קרבנות.

אברהם אבנו. נטלוהו והשליכוהו לאור ונחמרו בני מעיו, ויצא ומת על פני תרח אביו, הה"ד (שם יב) "וימת הרן על פני תרח" וגו'. נמצא איפה שהאבר בו מתייחדת המסירות נפש של אברהם אבינו, כלפי הקב"ה היא המעיים, דהלא גם הרן ניסה לחקות את אברהם ונשרפו בני מעיו, משא"כ באברהם שעשה זאת בשלימות, נותרו בני מעיו בשלימות, וזה מה שמברכו הקב"ה, "זה היוצא ממעיך יירשך", דהיינו יהיה לך בן בעל מסירות נפש כמותך, אשר התבטאה דווקא באבר המעיים, וכמו שחזינו לאלתר מסי"נ במעשה העקידה.

תשובה לשאלת הרבים: מה שכתבנו בצדוע שצבר אודות ההצטחה של "ומוראכס וחתכס תהיה על פני חיית כל הארץ", הלל לכלורה ההצטחה הזו נלמרה לנו אחר ילידתו מן התיבה ולל קודם, ומשום כך הארי יכל להכישו, שאלנו את רבינו והשיב: דההצטחה שנלמרה אחרי המצול היא לשאר העולם, חבל נו שצדיק היה לל הולך להצטחה מיוחדת, ויכל לו הארי כמושנ"ת בגיליון הקודם בצלחה. (תשו"ח לשואלים הרבים וצפרט להרה"ג ר' דוד נומאן- לייקוואוד, ר' יששכר שוארץ - מודיעין עילית, ר' אריה שמואל- רחובות).

עד המקום אשר היה שם אהלה [אהלו] בתהלה

... אל מקום המזבח אשר עשה שם בראשנה

הדימיון בין מסעותיו של אברהם אבינו למסעי בני"ב יצי"מ אי' בחז"ל לדמות בין מסעיו של אברהם אבינו, למסעי בני ישראל יצי"מ, וכן ברש"י פרשת פקודי (ויקרא מ', ל"ח), כתב וז"ל: "לעיני כל בית ישראל בכל מסעיהם", בכל מסע שהיו נוסעים, היה הענן שוכן במקום אשר יחנו שם מקום חנייתם. אף

גודל הזהירות בענייני בני"א לחבירו

הארכנו פעמים רבות על זהירותו המופלגת של רבינו בכל דברים הנוגעים לבין אדם לחבירו ולצער הזולת, ושמענו ממקורבו ומשמשו של רבינו רבות בשנים הרב רועי דוד שליט"א, שפעם אחת טרם שרבינו נכנס לחדרו המתינו כבר כמה אנשים, והיה אדם אחד שהמתין לרבינו, אבל לא עלה יפה עם אחד מהמשמשים שהוציא אותו לבחוץ. ותיכף כשנכנס רבינו, בלא לדעת מאום ממה שהתרחש, פנה לר' רועי ואמר לו במטותא מינייכו אנא תכניס את היהודי שפגעו בו והוציאו אותו החוצה. וכן ידוע מכל המכיר סדר יומו של רבינו על דברים רבים שעושים אותם רק מחמת זהירותו בבין אדם לחבירו, שח"ו לא יפגע מאן דהו.

דעת חכמה ומוסר

פעם אחת שהינו בחדרו של רבינו והגיע יהודי אחד ממגדל העמק העוסק לפרנסתו בתספורת, ושאלתו בפיו מאחר וראה את רבינו בחלומו והיה נראה כרוצה לומר לו דבר מה ע"כ נפשו בשאלתו למה ירמוז חלום זה, ורבינו ענה לאלתר אף מבלי שהכיר את אותו אדם שבא לראשונה, הלא ספר הנך תראה להזהר שלא להקיף את ראשם של המסתפרים אצלך, ונתן לו פתרון כיצד יוכל להמשיך במלאכתו ללא שיעבור על איסורי תורה. ועוד היה מעשה שאחד ממקורבי רבינו ראה את רבינו בחלומו ואמר לו איזה הלכה בסוגיא שעסק בה עם רבינו, ובקומו לא זכר את דברי רבינו והצטער על כך, וכשראה את רבינו שלח את רעהו שיאמר לרבינו אודות החלום, ורבינו נענה לאלתר ואמר כוונתי היתה לסוגיא בברכות של משיב מפני השלום מלך וכדו' וחזר על אותה ראייה בדיוק נמרץ, פלא פלאים.

לע"נ היקר באדם אשר מסר נפשו להצלת עם ישראל הר"ר יהודה בן כמונה אליה זצ"ל

גלב"ע כ"ח שבט התש"פ נדבכת בתו החשובה גב' פישר שתחי'

נדבכת ידידנו הנעלה מקורבו של רבינו, ואשר עומד לימינו בכל עת, עו"ד הר"ר גלעד משאט שיחי'

לע"נ אביו היקר והנעלה כמו"ד יעקב ב"ר יהודה משאט זצ"ל

גלב"ע במוצש"ק אור לכ"ג תשרי תשפ"א

שפה לנאמנים - המשך

(כמבואר ברמ"א או"ח סי' קכ"ח ס"כ, בשם המרדכי פרק 'הקורא עומד', והגהות מיימוני פרק ט"ו דתפלה, ואגור), והיות והיום עדיין לא נשא את כפיו, א"כ כשמבקשו שיברכו, אזי מחויב הוא מן התורה לברכו.

והצד שהוא חיוב כמושנ"ת, אמנם היה מקום לומר דמכיון והמבקש הברכה, לא הגיע לבקש מרבינו שיברכהו מחמת שהוא כהן, רק מחמת דחפץ בברכה מחמת צדקת רבינו וכח ברכותיו אשר ידועים בשער בת רבים, וא"כ אפשר לומר, שאין חיוב במבקש ברכתו, לברך ברכת כהנים, אלא כשמבקש לברכו על דעת לקבל ברכת כהנים, ולא במבקש ברכה מצדיק בעלמא.

ואמר רבינו דבמושכל ראשון היה מקום לומר שהוא תלוי במחלוקת הגמ' (מנחות ס"ד ע"א) האם אזלינן בתר מעשיו, או בתר מחשבתו, דמעשה בקשת ברכה איכא, ומחשבתו ליכא דהרי לא נתכוין לברכת כהן, אלא לברכת צדיק בעלמא.

אמנם נראה לומר מדקדוק דברי התוס' (סנהדרין ע"ב ע"א ד"ה לא קבלינהו) דשם בגמ' בסוגיא של בא במחתרת ס"ל לרב שהבא במחתרת ונטל כלים עמו ויצא פטור מ"ט בדמים קננהו דהיינו בדמי נפשו קנה אותם דהרי אית להו קלב"מ, וממשיכה הגמ' ואומרת שאצל רבא גופא היה כזה מעשה וגנבו ממנו כלים במחתרת, ולאחמ"כ הרהרו הגנבים בתשובה והחזירו את החפץ, ולא רצה רבא לקבלם, "הואיל ונפק מפומא דרב", והקשו שם בתוס' דקשה דהלא מחוייבים הגנבים לצאת יד"ש, ותי' בתוס' דכאן לא היו רוצים להחזיר אלא א"כ מתחייבים בידי אדם ולא בידי שמים.

ומזה אמר רבינו דחזינו שאע"פ שחייבים בידי שמים, אבל מכיון שמחשבתם היתה לדיני אדם אין יכול לקבל מהם החפץ, ממילא גם בנד"ד, שאע"פ שלמעשה יש תוקף של חיוב מהתורה לברך ברכת כהנים, אבל כיון שבמחשבה הרי אינו מתכוין לבקש מעם כהן שיברכו, אלא מחמת צדקותו שוב אזלינן בתר המחשבה של המבקש ואין מחייב בקשתו ברכת כהנים דאורייתא.

הלפסת העלון לע"נ רבני טבריא:

רבה הראשי של טבריא, הגליק החכם רבי חיים בן רבי יצחק סמאג'א זצ"ל
 רבה הראשי של טבריא, הגליק החכם רבי יעקב חי בן רבי ברוך זריהן זצ"ל
 מייסד ת"ת צינאס, הגליק החכם רבי רפאל צינאס זצ"ל

